

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2014

ע"מ 51006-07-12 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

1

בפני כב' השופט מגן אלטוביה

מעוררים ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ
ע"י בא כח עוה"ד אלכס שפירא

נגד

משיבים פקיד שומה למפעלים גדולים

ע"י בא כח עוה"ד אורית וינשטיין- פרקליטות מחוז תל אביב

(אזרחי)

פסק דין

לפני ערעור על שומות שקבע המשיב לשנות-המס 2008-2009.

רקע

בשנים הרלבנטיות עסקה ש. שלמה החזקות בע"מ (להלן: "שלמה החזקות") וקבוצת החברות אשר היא מחזיקה בהם (להלן: "הקבוצה") בתחום הליסינג התפעולי של כלי רכב בישראל ובהשכרת רכבים. ביום 29.12.2005 הגישה שלמה החזקות למפקח על הביטוח (להלן: "המפקח") בקשה להקמת חברת ביטוח, היא המערערת.

ביום 13.9.2006 התקבל אישור עקרוני מהמפקח להקמת מבטח ובהתאם יסדה שלמה החזקות את המערערת ביום 3.10.2006. ביום 5.11.2007 ניתן הרישיון הסופי מטעם המפקח לעסוק בביטוח בענפים "רכב חובה" ו"רכב רכוש".

מחודש אוקטובר 2006 ועד ליום 31.12.2007 הוציאה המערערת סך של 18,761,515 ₪ בקשר לעסקי הביטוח. בדין וחשבון שהגישה המערערת לשנות המס 2007 ו-2008 (דווחו במאוחד) נרשמה יתרה בסך 14,140,305 ₪ כהוצאה שוטפת (להלן: "ההוצאות שבמחלוקת"). יתרת ההוצאות בסך 4,621,210 ₪, נרשמה כנכס להפחתה (ציוד וריהוט משרדי, מחשבים ותוכנות מחשב). יוער כי, בשנת 2006 הוציאה המערערת סך של 750,000 ₪ וסך זה כלול בהוצאות שבמחלוקת.

1 מתוך 11

<http://www.CapiTax.co.il/Attachments/51006-07-12.pdf>

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2014

ע"מ 51006-07-12 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

בשומה לפי מיטב השפיטה (03) שהוציא המשיב למעוררת לשנת-המס 2008 (מוצג מע/23), צוין כדלהלן:

"לא התרתי לחברה לתבוע בהוצאה שוטפת לצרכי מס, הוצאות בסך 13,821,000 ₪ אשר הינן מהוות הוצאות הקמה והוצאות טרום הפעלה של החברה, וזאת על פי הוראות סעיף 17 רישא לפקודה וכן בהסתמך על פס"ד נאות מרגלית (עמ"ה 809/67)."

דיון

1. סעיף 17 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"), קובע:

"לשם בירור הכנסתו החייבת של אדם ינוכו, זולת אם הניכוי הוגבל או לא הותר על פי סעיף 31 - יציאות והוצאות שיצאו כולן בייצור הכנסתו בשנת המס ולשם כך בלבד..."

בע"א 316/67 סידס השירות המרכזי לפיתוח בישראל בע"מ נ' פש"מ"ג, פ"ד כא (2) 291 (להלן: "עניין סידס") נקבע כי בכדי לקבוע אם הוצאה תוכר לצורך סעיף 17 לפקודה, יש לבדוק האם מדובר בהוצאה שהוצאה בזמן שהעסק היה קיים שאם לא כן יראו את ההוצאה כהוצאת טרום הקמה. הוצאות טרום הקמה, מעצם הגדרתן הן הוצאות הוניות, וכך אתיחס אליהן מכאן והילך. עוד נקבע בעניין זה כי יראו עסק כקיים במועד בו היה "בשל דיו בכדי להניב פירות".

בע"א 380/75 פרדס אגודה קואופרטיבית של פרדסנים בע"מ נ' פש"מ"ג, פ"ד ל (2) 612 (להלן: "עניין פרדס"), נקבע:

"השופט המלומד לא היה מוכן להתיר את ההוצאות האמורות כהוצאות שהוצאו ב"יצור ההכנסה" כאמור בסעיף 17 לפקודת מס ההכנסה. הוא הסביר בנימוקים משכנעים, כי ההוצאות, לא זו בלבד שאינן הוצאות-שבפניות, אלא שאפילו היו כאלו, לא היו "כרוכות" (אינצידנטליות) בסוג העסק וההכנסה."

בכדי שניתן יהיה להכיר בהוצאות לצורך סעיף 17 לפקודה, ההוצאה צריכה להיות פירותית וכרוכה בסוג העסק וההכנסה. על כך יש להוסיף את דבריו של המשנה לנשיאה כתוארו דאז, השופט א. ריבלין בע"א 4243/08 פקיד שומה גוש דן נ' ורד פרי, [פורסם בנבו], פסקה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2014

ע"מ 51006-07-12 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

1 18 לפסק דינו של המשנה לנשיא א' ריבלין (30.4.2009, פורסם בנבו) (להלן: "עניין ורד
2 פרי"):

3
4 "מבחן האינצידנטיות, בהקשר זה, ראוי שיהווה מבחן-עזר (בלבד)
5 לזיהוי של הוצאות פירותיות בייצור הכנסה. גם הוצאות נוספות, אשר
6 הנישום הוכיח כי הן מקיימות זיקה ממשית וישירה לייצור ההכנסה
7 וכי הן הוצאו לשם ייצור ההכנסה בלבד, עשויות להיות מותרות בניכוי."

8
9 מצגי המערערת

10
11 2. לטענת המשיב, המערערת הציגה את ההוצאות שבמחלוקת כהוצאות טרום הקמה, הן
12 בבקשותיה לאיחוד שנות המס (מוצגים מ/ש1, מ/ש5), הן בדוח ההתאמה למס שהגישה
13 (מוצג מ/ש9) והן בדוחותיה הכספיים (מוצג מ/ש5). מצג זה הוצג גם על ידי החברה
14 הציבורית שלמה החזקות בדיווחיה (מוצג מ/ש8). מוסיף המשיב וטוען כי מצגי המערערת
15 מהווים "הודאת בעל דין" המחייבת את המערערת ומכל מקום יש בה כדי ללמד שמדובר
16 בהוצאה הונית.

17
18 לטענת המערערת, המצגים הנטענים אינם מציגים את ההוצאות שבמחלוקת כהוצאות
19 טרום הקמה הונית לצרכי מס. כמו כן, טוענת המערערת כי המצגים הנ"ל אינם מחייבים
20 ואף שבדרך כלל יש ליתן להם משקל מכריע, עומדת לה האפשרות להוכיח שההוצאות
21 שבמחלוקת היו הוצאות שוטפות וזאת היא עשתה במסגרת דיוני השומה ובהליך כאן.
22 לביסוס טענתה זו מצביעה המערערת על מוצג מ/ש1, רשימת ההוצאות שבמחלוקת, וטוענת
23 כי אופי ההוצאות המפורטות במסמך זה מצביע על כך שמדובר בהוצאות שוטפות. כמו כן,
24 מצביעה המערערת על מכתב שנשלח אל המשיב (מוצג מ/ש14) וממנו עולה לטענתה, כי
25 החלה בפעילותה העסקית כבר בחודש נובמבר 2007.

26
27 3. במכתב מיום 31.12.07, שעניינו "בקשה לפטור מהגשת דוח מס לשנת 2007" (מוצג מ/ש1),
28 כתבה המערערת למשיב:

29
30 "החברה קיבלה רישיון מבטח ביום 5.11.07 ועוסקת בהכנת התשתית
31 לקראת תחילת פעילות בתאריך 01.01.08. לחברה אין פעילות עסקית."

32
33 מצג זה של המערערת מלמד שבשנת 2007 לא הייתה למערערת פעילות עסקית בתחום
34 הביטוח, ובפועל החלה המערערת בהנפקת פוליסות ביטוח רק בשנת 2008. אולם, מכתב
35 מיום 5.5.2008, אשר נשלח מהמערערת למשיב במסגרת בקשותיה של המערערת לאיחוד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2014

ע"מ 51006-07-12 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

1 שנות מס (מוצג מ/ע/14) עולה לכאורה שפעילותה העסקית החלה כבר בשנת 2007 ובלשונה:
2 "החברה החלה את פעילותה בחודש נובמבר 2007". אלא, שביום 28.5.2008, דהיינו בשלב
3 מאוחר יותר, הודיעה המערערת במכתב (מוצג מ/ש/5) לרואי החשבון שלה כי:

4

5 **"לחברה לא היתה פעילות עסקית בשנת 2007, אין לה נכסים החייבים**
6 **בתיאום לפי חוק התיאומים ולא היתה לה הכנסה כמוגדר בסעיף**
7 **131(א)(3). החברה קיבלה רישיון מבטח מהממונה על שוק ההון ב-**
8 **5.11.07 והחלה להפיק פוליסות עם תחילת ביטוח 1.1.2008."**

9

10 האמור במכתב זה הועבר למשיב בפקס ביום 29.5.2008 וכך נכתב במכתב הנלווה: "בהמשך
11 לשיחתנו מצ"ב הצהרת החברה. אודה על מתן האישור המתוקן". מוצג זה (מ/ש/5) הינו
12 המצג האחרון אשר נשלח למשיב במסגרת בקשתה של המערערת לאישור איחוד שנות
13 המס. מכאן, שבזמן אמת סברו הן המערערת והן רואי החשבון ויועציה כי למערערת לא
14 הייתה פעילות עסקית בשנת 2007 וכך הוצגו הדברים למשיב. למצער ראו את הפעילות
15 ברבעון האחרון של השנה כזניח לצורך בקשת האיחוד ואני נוקט כאן בלשון זהירה.

16

17 4. זאת ועוד, בדוח ההתאמה למס לשנת 2008 (מוצג מ/ש/9), בביאור ההפסד ששויך לשנת
18 2007, מציינת המערערת שההוצאות שגרמו להפסד של 13,821,000 ₪ הן הוצאות טרום
19 הפעלה כדלקמן:

20

21 **"...ההפסד בשנת 2007 נגרם מהוצאות טרום הפעלה (בעיקר שכר,**
22 **ייעוץ והחזקת משרדים), אשר על פי כללי חשבונאות מקובלים נרשמו**
23 **כהוצאה ולכן נתבעו במלואם גם לצרכי מס הכנסה."**

24

25 ודוק, המערערת מציינת כי אלו הן הוצאות טרום הפעלה, ומאידך תובעת את ההוצאה
26 לצרכי מס הכנסה. ללמדנו כי, המערערת לא הסתירה את כוונתה לנכות את ההוצאה לצרכי
27 מס עת הגישה את דוח ההתאמה (זאת לאחר שניתן האישור לאיחוד שנות המס). אף על פי
28 כן, הוצאות טרום הקמה, להבדיל מהוצאות שוטפות, אינן הוצאות שהוצאו לשם ייצור
29 הכנסה ובדיוק בהגדרה זו של ההוצאות שבמחלוקת עסקינן. אמנון רפאל בספרו מס הכנסה
30 (כרך א') 577, מתייחס לסוגיה זו:

31

32 **"...הרישא קובעת את "עקרון ההקבלה" בין ההוצאה להכנסה, לאמור:**
33 **נדרש, כי ההוצאות הוצאו לשם ייצור הכנסה "בשנת המס"; ובהיעדר**
34 **הוראה אחרת, לא יותר לנישום אלא אותו חלק בהוצאות שנועד לשם**
35 **ייצור הכנסה באותה שנת מס."**

4 מתוך 11

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2014

ע"מ 51006-07-12 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

- 1
- 2 5. בדוח התקופתי של המערערת לשנת 2008 (מוצג מע/5) ניתן למצוא חיזוקים רבים לטענת
- 3 המשיב כי המערערת הציגה את תחילת פעילותה ביום 1.1.2008 ואת ההוצאות שבמחלוקת
- 4 כהוצאות הקמה ;
- 5
- 6 עת תיארה המערערת את פעילות החברה והתפתחות עסקיה (מוצג מע/5, ע' 1-6, ס' 1.1)
- 7 ציינה כי :
- 8
- 9 **"החברה הינה חברת ביטוח פרטית אשר התאגדה בישראל ביום 3**
- 10 **באוקטובר 2006 והחלה את פעילותה הביטוחית ביום 1 בינואר 2008."**
- 11
- 12 עוד באותו דיווח (מוצג מע/5, ע' 2-2, ס' 1.2) בסעיף שכותרתו "דוח הדירקטוריון על מצב
- 13 ענייני התאגיד" הציגה המערערת את תחילת פעילותה כדלקמן :
- 14
- 15 **"החברה החלה בפעילותה כמבטחת ביום 1 בינואר 2008"**
- 16
- 17 בנוגע להוצאות שבמחלוקת, בחלק ב' של הדוח, שעניינו "מידע כספי לגבי תחומי הפעילות
- 18 של החברה" (מוצג מע/5, ע' 1-10, ס' 2) מציגה המערערת תמצית של מצב הדברים :
- 19
- 20 **"כאמור, החברה התאגדה ביום 3 באוקטובר 2006 והחלה את פעילותה**
- 21 **הביטוחית ביום 1 בינואר 2008. על כן הנתונים הכספיים המובאים**
- 22 **בדוחות הכספיים משקפים את שנת 2007 ואת שנת 2008. שנת 2007**
- 23 **כללה הוצאות הקמה בלבד."**
- 24
- 25 כפי שניתן לראות, גם בדיווח הכספי של המערערת לשנת 2008, היא התייחסה להוצאות
- 26 שבמחלוקת והציגה אותן כהוצאות הוניות.
- 27
- 28 6. בתשובה לסיכומי המשיב, טענה המערערת כי, העובדה שסיווגה את ההוצאות שבמחלוקת
- 29 במסגרת "הוצאות אחרות" בדוח רווח והפסד שלה לשנת 2008 (מוצג מע/5, ע' 3-6), זאת
- 30 להבדיל מסיווגן של יתרת ההוצאות (אלו הן 4,621,210 ₪ שהוזכרו לעיל) כנכס במאזן,
- 31 מעידה על כך שהמצג שהוצג הוא של הוצאות שוטפות. אולם, בביאור 22 המתייחס לאותן
- 32 "הוצאות אחרות" (מוצג מע/5, ע' 3-50) נרשם, בהתייחס להוצאות הנ"ל: **"הוצאות טרום**
- 33 **הפעלה"**.
- 34

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2014

ע"מ 51006-07-12 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

- 1 אין בידי לקבל את הטענה האמורה. סיווג של ההוצאות שבמחלוקת לסעיף 'הוצאות
- 2 אחרות' לבדו איננו מלמד שהחברה הציגה את ההוצאות שבמחלוקת דווקא כהוצאות
- 3 שוטפות. יחד עם הביאור, אנו יכולים ללמוד את היפוכו של דבר, דהיינו כי החברה רואה
- 4 את ההוצאות כהוצאות טרום הקמה הוניות.
- 5
- 6 7. בדוח השנתי לשנת 2008 של חברת החזקות הציבורית (מוצג מש/8) בביאור 5(ב) שכותרתו
- 7 "השקעה בש. שלמה חברה לביטוח בע"מ" פירטה שלמה החזקות (החברה הסבתא של
- 8 המערער) את השקעתה בפעילות הביטוח כדלקמן:
- 9
- 10 "בחודש נובמבר 2007 השקיעה החברה בהון של ש. שלמה חברה
- 11 לביטוח בע"מ (לשעבר ניו קופל ביטוח בע"מ סך של 72 מיליון ₪). מתוך
- 12 הסכום האמור, סך של 51 מיליון ₪ נדרשו לשם מימון ההון העצמי
- 13 המינימלי הנדרש מש, שלמה ביטוח כמבטח, בהתאם לקבוע בתקנות
- 14 הפיקוח... ("הון עצמי מינימאלי הנדרש מהמבטח") וסך של כ- 14
- 15 מיליון ₪ בגין מימון עלויות הקמה."
- 16
- 17 משמע, גם בדיווחיה של שלמה החזקות עולה מצג ברור שההוצאות שבמחלוקת הן הוצאות
- 18 טרום הקמה.
- 19
- 20 8. האם מצגים אלו מהווים "הודאת בעל דין" מחייבת או שמא מדובר בחזקה הניתנת
- 21 לסתירה על ידי הנישום?
- 22
- 23 ככל שאנו עוסקים באופן הדיווח או הרישום בספרים נתייחס למצגים אלו, כ"נקודת מוצא
- 24 לבחינה המהותית" כפי שנכתב על ידי בע"מ (ת"א) 36620-12-09 כלל חברה לביטוח בע"מ נ' פשמו"ג, מיסים כז/2 (אפריל 2013) ה- 278, 283. בהקשר זה, נשאלת השאלה האם קיימת
- 25 זיקה מלאה בין כללי החשבונאות לכללי המס וביחוד אם קיים הכרח כי הסיווג החשבונאי
- 26 "הוצאות הקמה" מחייב לגבי הסיווג כהוצאות טרום הקמה הוניות לצרכי מס. מצגיה של
- 27 המערער שתוארו לעיל מעידים כי, היא התייחסה במועדים שונים להוצאות שבמחלוקת
- 28 כהוצאות טרום הקמה הוניות. בכדי לסתור מצגים אלו על המערער להוכיח כי מהותן של
- 29 ההוצאות היא אחרת ויש לסווגן כהוצאות שוטפות. נטל ההוכחה של המערער במקרה דנן,
- 30 הורם, זאת בשל מצגיה של המערער אשר פורטו לעיל. כפי שניתן להתרשם אין המדובר
- 31 במצג ספורדי "שגוי" אלא במסכת שלמה של מצגים כאמור.
- 32
- 33
- 34 9. לטענת המשיב, פוליסות הביטוח הונפקו החל מתאריך 1.1.2008 ולכן, רק בהוצאות
- 35 שנצטברו החל מתאריך זה יש להכיר כהוצאות שוטפות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2014

ע"מ 51006-07-12 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

- 1
- 2 לטענת המערער, ההוצאות לצורך הנפקת הפוליסות החלו הרבה לפני כן, זאת על מנת שבעת
- 3 קבלת האישור לפעול כמבטח, הפוליסות יהיו מוכנות וניתן יהיה להנפיקן מיד לאחר מכן.
- 4 עוד טוענת המערערת כי, בשנת 2007 היא אמנם לא דיווחה על הכנסות אולם, היא הפיקה
- 5 הכנסות בסך 251 מיליון ₪ כבר בסוף שנת 2007 ואלו דווחו (יחד עם 7 מיליון ₪ נוספים) רק
- 6 בחודש ינואר 2008.
- 7
- 8 10. מוסיפה המערערת וטוענת כי לא היה שינוי בפעילות עובדיה מיום הקמתה ועד היום בו
- 9 החלו להנפיק פוליסות ביטוח. המערערת תמכה טענה זו בעדויות עובדיה ומנהליה. מר טובי
- 10 שמלצר, בנו של בעל השליטה בקבוצה ומנהל בכיר בה, העיד בעדותו כי תפקידם של
- 11 העובדים לא השתנה לאחר שהחלו להנפיק את פוליסות הביטוח (ש' 23 והילך, ע' 43
- 12 לפרוטוקול):
- 13
- 14 ש"ש... מה רואים בטבלה?
- 15 ת. רשימת עובדים שעבדו בחברה, רשימת עובדים שחלקם עזבו והוחלפו בידי אנשים
- 16 אחרים.
- 17 ש. מה עושים האחרים שהחליפו אותם?
- 18 ת. אותו תפקיד.
- 19 ש... למשל, אידית רוזנבאום, כתוב שהיא עובדת מ 1.8.06. מה היא עשתה בחברה?
- 20 ת. עבדה על טבלאות מחשב וכל עבודות המחשב השוטפות של פוליסות ביטוח. גם ב 2007
- 21 ואילך היא עשתה את אותו תפקיד.
- 22 ...
- 23 ש. אמרת שחלק מהעובדים הוחלפו. מה לגבי רוזנבאום?
- 24 ת. הוחלפה ע"י ניצה גואטה. רואים אותה בטבלה שורה 3. היא באותו תפקיד של אידית.
- 25 ש. גב' ורד בראון (שורה מתחת) כתוב שהיא עובדת מינואר 2007. מה עשתה?
- 26 ת. אקטוארית, עבדה על התעריפים בחברה וניהלה את כל התעריפים של הפוליסות.
- 27 ש. מה עשתה מ 2008 ואילך?
- 28 ת. אותו דבר.
- 29 ש. מפנה לויקי רון... רם גבל... גלית ברכה... גב' נמיר, כלנית אשכנזי... מה מהות העבודה
- 30 שהתחילו לעבוד, לאחר מכן, והיום אם לא עובדים מי החליף אותם.
- 31 ת. ויקו רון ניהלה את תחום ביטוח המשנה. הסכמים מול חברות ביטוח בחו"ל, היא
- 32 ניהלה את אותו תפקיד בחברת ביטוח קודמת. היא לא עובדת יותר בחברה. החליף אותה
- 33 אבירם גביש. הוא גם לא עובד בחברה, אך הוא עשה את אותו תפקיד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2014

ע"מ 51006-07-12 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

- 1 רם גבל, סמנכ"ל כספים. כבר לא עובד בחברה, הוחלף ע"י ג'ימי אשכנזי שיושב כאן
- 2 ומנהל את כל תחום הכספים. אין שום שינוי בעבודה בין העבודה השוטפת של רן או ג'ימי
- 3 או ויקי, עם אבירם או עם לימור שהחליפה את אבירם.
- 4 ש. קרן אמיר?
- 5 ת. מנהלת תביעות, עובדת מ 2006, עבדה בתחום התביעות. הוחלפה ע"י מלכה פינס שגם
- 6 לא עובדת בחברה כרגע. החליפה אותה אתי זיאר. שלושתם עשו את אותו תפקיד שוטף
- 7 לנהל את התביעות של החברה."
- 8
- 9 בעדותה של הגברת גלית ברכה, מנהלת מכירות ושיווק בקבוצה, טענה הגברת ברכה באותו
- 10 עניין כי תפקידה לא השתנה (ש' 14-18, ע' 49 לפרוטוקול):
- 11
- 12 ש. מה עשית בחברה אחרי שהתקבל האישור הסופי?
- 13 ת. מה שאני עושה היום.
- 14 ש. איזה הבדלים יש בפעילות שלך בהשוואה לפעילות של 2006 ו?
- 15 ת. אין שום דבר. נשאר אותו דבר."
- 16
- 17 בשל אופיים הייחודי של עסקים בתחום הביטוח, הבחנה בין עובדים שהם "עובדי הקמה"
- 18 לבין עובדים 'מפעילים' באופן שוטף, אינה אינטואיטיבית כבתחום התעשייה למשל.
- 19 המעוררת לא הוכיחה שההוצאות שהתחוו לפני קבלת האישור מהממונה הן שוטפות
- 20 במהותן, למשל ואני וודאי חוטא בכך בתיאור "העסק", כיצור "מלאי" של פוליסות ביטוח.
- 21 אם בסופו של יום אין תמונת "העסק" ברורה אזי נטל הראיה והשכנוע הוא שיכריע. על
- 22 המעוררת היה להציג תשתית עובדתית מגובה בראיות, אילו פעולות הן בגדר הקמת עסק
- 23 ביטוח (בפרט בנסיבות שלה כחברה בתוך קבוצה עם קהל יעד מובנה) ומהן הפעולות שהן
- 24 בגדר פעולות שוטפות. המעוררת לא עשתה כן. בהמשך לכך, העובדה שהגדרת התפקיד של
- 25 אותם עובדים לא השתנתה אינה מלמדת אותנו בהכרח שהפעולות אותם ביצעו העובדים
- 26 בתקופה שלפני ה- 1.1.2008 אינן פעולות לשם הקמת העסק. על פי הגיונם של דברים נראה
- 27 כי ישנן פעולות אשר במרכזן פיתוח של "פס היצור" להנפקת הפוליסות ועליהן עמלו עובדי
- 28 המעוררת. עבודה אקטוארית על 'תעריפים', כלשון העדות לעיל, מתיישבת דווקא עם
- 29 הערכות, מחקר, סקר שווקים, בחינת ניהול סיכונים וכו', פעולות שהן באופיין במתחם
- 30 ההקמה של העסק. דומה כי רק לאחר קבלת אישור כמבטח, ועבור פרק זמן כזה או אחר
- 31 התואם את השוק הביטוחי, הן יכולות לבוא בגדר "תחזוקה שוטפת". כל עוד העסק לא
- 32 משווק פוליסות אין מה לתחזק בכל הכבוד. פעולת התעדכנות בהעדראייה אחרת, תבוא
- 33 בגדר הוצאות טרום הקמה, כל עוד העסק לא קם. נזכיר, בשל מצגיה של המעוררת, נטל
- 34 ההוכחה אשר מוטל עליה הוא נטל מוגבר. בהתחשב בכך, לא השתכנעתי מעדויות אלו של
- 35 עובדי המעוררת ומחומר הראיות כי הוצאות השכר אשר במחלוקת הן הוצאות שוטפות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2014

ע"מ 51006-07-12 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

- 1 הנחת העבודה של המשיב כי קודם לקבלת אישור הממונה, לא יכולה היתה המערערת
- 2 לעסוק בפעילות שוטפת המניבה הכנסות, לא נסתרה ומתיישבת באופן איתן עם הגיונם של
- 3 הדברים ועם המצגים של המערערת עצמה.
- 4
- 5 11. המשיב מפנה בעניין זה לעמ"ה 809/67 נאות מרגלית בע"מ נ' פ"ש רחובות, פד"א א 294
- 6 (להלן: "עניין נאות מרגלית"). שם נקבע כי הוצאות של הכשרת עובדים לפני פתיחת העסק
- 7 יהיו עלויות טרום הקמה הוניות.
- 8
- 9 המערערת בסיכומיה טוענת מנגד, כי התבססה על עובדים מקצועיים בעלי ידע קודם
- 10 בתחום הביטוח. התבססות על עובדים אלו אומנם עשויה לייתר פעילויות שונות שבבסיסן
- 11 הכשרת עובדים. אולם, אין הדבר אומר שלא צמחו עלויות טרום הקמה אחרות בקשר
- 12 לאותם עובדים. הוצאות הקשורות לפעילויות שבבסיסן השקעת זמן ומשאבי עבודה בנוגע
- 13 להקמת הפעילות הביטוחית עצמה בחברה חדשה, מהוות הוצאות טרום הקמה גם כן. נטל
- 14 ההוכחה כזכור, מוטל על כתפי המערערת ובמקרה דנן הנטל הוא מוגבר לאור מצגיה של
- 15 המערערת עצמה. בסופו של יום, המערערת לא הצליחה לשכנע כי העבודות שנעשו טרם
- 16 הפקת פוליסות הביטוח הינן עבודות שוטפות שאינן עבודות הקמה. לא הוצגה תשתית לכך
- 17 ולא ניתן הסבר מדוקדק שמתחייב מהרף ההוכחתי שהמערערת חבה בו משעה שבקשה
- 18 להציג מצג עובדתי המנוגד למציגה שלה.
- 19
- 20 12. המערערת טוענת כי אלמלא דרישות המפקח להקמת המערערת כחברה נפרדת ההוצאות
- 21 שבמחלוקת היו מסווגות כשוטפות. המערערת, אשר אוגדה כישות נפרדת בהתאם לדרישות
- 22 הרגולטוריות (שחזקת התקינות המנהלית תביא למסקנה ולמצער להשערה, כי נדרשו לא
- 23 בכדי), מהווה חברה עסקית נפרדת אשר עוסקת בתחום הביטוח תחום שונה ונפרד משאר
- 24 תחומי הפעילות של חברות הקבוצה. גם אם, נקבל את טענת המערערת כי הפעילות
- 25 הביטוחית קשורה ואפילו אינטגרלית במידה מסוימת לפעילות שאר החברות בקבוצה,
- 26 קבלת טענה זו כשלעצמה אינה הופכת את חברת הביטוח, ל"ישות אחת" לצרכי מס יחד עם
- 27 שלמה החזקות. כניסתה של המערערת לשוק הביטוח מהווה, גם לדעת המערערת עצמה
- 28 (פסקה 4 לסיכומי המערערת), החלטה אסטרטגית של כניסה לתחום פעילות חדש
- 29 ומשמעותי. תחום פעילות זה אומנם משיק לפעילות המערערת אך הינו תחום העומד בפני
- 30 עצמו. אפשר לראות את הקמת חברת הביטוח כהקמה של פס יצור חדש, בתחום פעילות
- 31 חדש, אשר גם אם ההוצאות בגין הקמתו נרשמו תחת חברה שכבר קיימת יש לראותן
- 32 כהוצאות הקמה. לפיכך, אין לתת משקל לטענת המערערת כי אלמלא הוקמה החברה
- 33 הנפרדת ההוצאות השכר היו מסווגות כשוטפות.
- 34

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2014

ע"מ 51006-07-12 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

13. המערערת טוענת, טענה עליה אין עוררין, כי מיומה הראשון היא החזיקה בלקוח קיים
ועיקרי- חברה ש. שלמה רכב.
נכונה טענת המערערת כי, קיומו של לקוח מתוך הקבוצה עצמה מאפשר חיסכון של
פעילויות טרום הקמה מסוימות דוגמת חקר שוק ובדיקת לקוחות פוטנציאליים. אולם,
המערערת לא הוכיחה כי ההוצאות שבמחלוקת הינן הוצאות שוטפות. קיומו של לקוח
מתוך הקבוצה חוסך לא רק עלויות טרום הקמה אלא גם הוצאות שוטפות מסוימות אשר
מתקיימות באופן מואץ בתחילת פעילותה העסקית של חברה באופן טבעי, פעילויות כגון:
איתור לקוחות, שיווק ופרסום, עלויות מו"מ עם לקוחות ועוד. לאור העובדה שקיומו של
לקוח מתוך הקבוצה עשוי לחסוך הן בעלויות הקמה והן בעלויות שוטפות מסוימות, טענה
זו של המערערת איננה מסייעת לה לעמוד בנטל ההוכחה האמור.
14. ציר הזמן של פעילות המערערת מראה כי מיום התאגדותה ועד ליום קבלת האישור הסופי
לעסוק בביטוח עברה למעלה משנה. עוד ניתן ללמוד מחומר הראיות כי, דרישותיו של
המפקח על הביטוח רבות ומפורטות ועל מבקש הרישיון להוכיח, טרם קבלת האישור, שיש
בפניו את כל התשתית הנדרשת לצורך פעילות כמבטח. דוגמא לדרישות אלו ניתן לראות
במוצג מע/15, מכתב בו מפרט המפקח על הביטוח דרישות נוספות שהתעוררו במהלך
תהליך קבלת האישור של המערערת לפעול כחברת ביטוח. בין השאר נדרשה המערערת
להמציא את תוכניות הביטוח שהיא מבקשת להנהיג, אישור על התאמתם של מערכות
המידע לפעילות המבטח ועוד. ללמדנו כי, נדרשות הוצאות רבות לצורך קבלת אותו אישור
רגולטורי מיוחל ותחילת פעילות כחברת ביטוח כדת וכדין. הוצאות אלו מהוות הוצאות
טרום הקמה.
15. המערערת טענה כי כלל ההוצאות שבמחלוקת הוצאו על הכנת פוליסות הביטוח עצמן
ולפיכך אלו הן הוצאות שוטפות. אולם, בהתחשב בכך שהנטל הוא על המערערת (וכאמור
הנטל מוגבר בשל מצגיה), ובהתחשב בלוח הזמנים אשר מראה כי רק בחודש נובמבר 2007
קיבלה המערערת את האישור הסופי להנפיק פוליסות ביטוח, ובאופן פורמלי לא יכלה
המערערת להנפיק פוליסות ביטוח לפני מועד זה. אינני מוצא בטענותיה של המערערת
ובחומר הראיות את ההוכחה הנדרשת כי ההוצאות שבמחלוקת אינן הוצאות טרום הקמה
הוניות אלא הוצאות שוטפות שהוצאו ב"יצור" הפוליסות עצמן.
16. ברשימת ההוצאות השנויות במחלוקת (מע/1) ניתן לראות כי חלקו הגדול של סכום
ההוצאות שבמחלוקת נמצא בחשבון משכורת (ובחשבונות הנלווים לו כגון: תביעות, ביטוח
לאומי, הוצאות סוציאליות, פלאפון ורכב). בהתאם לאמור לעיל, אני מקבל את עמדת
המשיב כי בכדי להתחיל ולפעול כחברת ביטוח נדרשות שעות עבודה ומחשבה רבות של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2014

ע"מ 51006-07-12 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

- 1 עובדים בחברה. הנחת מוצא זו מעוגנת בהגיונם של דברים ולא עלה בידי המערערת להוכיח
- 2 אחרת כפי שכבר הובהר לעיל. מטבע הדברים, הוצאות אלו גולמו בחשבון זה.
- 3
- 4 פעילויות הכרחיות נוספות אשר נעשו בחברה ובאות לידי ביטוי ברשימת ההוצאות השנויות
- 5 במחלוקת (מע/1): אקטואריה, יעוץ, גיוס עובדים, ספרות והשתלמויות, רישיונות, מחשוב
- 6 ופרסום.
- 7
- 8 לא שוכנעתי כי פעולות אלו אינן מהוות את התשתית או "פס היצור" על גביו פועלת חברת
- 9 הביטוח. אין אם כך מקום להתערב בשקול דעת המשיב שעה שקבע כי ההוצאות הללו הן
- 10 הוצאות טרום הקמה.
- 11
- 12 17. המערערת טוענת לחילופין כי במידה ויקבע שההוצאות שבמחלוקת הינן הוצאות הוניות יש
- 13 להפחיתן לצרכי מס כבר בשנת 2008, בשל הטענה שבשנה זו מוצתה כל ההנאה הכלכלית
- 14 מהן. הסיווג של ההוצאות שבמחלוקת להוצאות טרום הקמה משמעו שאותן הוצאות
- 15 נצברות לנכס, הלא הוא העסק עצמו, ולפיכך אין בידי לקבל את טענה זו.
- 16
- 17 18. אני ער לטענותיה של המערערת כי, יש לפרש את סעיף 4(ב) סיפא לחוק מס ערך מוסף,
- 18 תשל"ו-1975, באופן שמאפשר למוסד כספי לקזז הפסד בשנת מס אחת כנגד השכר ששולם
- 19 בשנות המס הבאות. בשל קביעתי לעיל כי ההוצאות שבמחלוקת הינן הוצאות טרום הקמה
- 20 הוניות, אינני נדרש לטיפול בסוגיה זו.
- 21
- 22 **סוף דבר**
- 23
- 24 דינו של הערעור להידחות.
- 25 המערערת תישא בהוצאות המשיב ובכלל זה בשכר טרחת עורך דין בסכום כולל של 50,000 ש"ח
- 26
- 27 ניתן היום, ו' חשוון תשע"ה, 30 אוקטובר 2014, בהעדר הצדדים.
- 28
- 29 חתימה
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
- 35